Liikunta- ja hyvinvointilautakunta 26.11.2026

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusten avustusperiaatteet vuodelle 2027

Valmistelijat / lisätiedot:
Tiilikkala Maria
Ikäheimonen Taru
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Liikuntajohtaja Merra Martti

Liikunta- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteenä olevat Espoon kaupungin Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusten avustusperiaatteet vuodelle 2027.

Käsittely

Päätös

Selostus

Espoon kaupungin hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustukset tukevat kuntien lakisääteistä tehtävää edistää asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta sekä vahvistaa näitä tavoitteita edistävien järjestöjen toimintaedellytyksiä. Vuodelle 2027 avustusperiaatteita esitetään päivitettäväksi siten, että avustusten tavoitteita, painopisteitä, hakumenettelyä, raportointia ja vähimmäiskriteerejä täsmennetään sekä avustusten kohdentumista Espoon strategian ja hyvinvointisuunnitelmien mukaisiin tavoitteisiin vahvistetaan. Valmistelussa on huomioitu Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan evästyskeskustelu sekä Espoon vammaisneuvoston, Länsi-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunnan, Espoon vanhusneuvoston ja Espoon nuorisovaltuuston lausunnot, joissa suhtauduttiin pääosin myönteisesti esitettyihin muutoksiin. Evästyskeskustelun sekä lausuntojen perusteella Lähellä.fi/PTV-kriteerin painoarvoa on tarkistettu siten, että toiminnan ilmoittamiseen sitoutumisesta myönnetään yksi piste aiemmin esitetyn kahden pisteen sijaan. Samalla hakemusten arviointia uudistetaan lisäämällä kaksi uutta arviointikriteeriä, korottamalla enimmäispistemäärä 14 pisteeseen ja asettamalla avustuksen saamisen edellytykseksi vähintään puolet enimmäispistemäärästä.

Kuntalaki (410/2015, § 1) ja laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, § 6) velvoittavat kuntaa edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain mukaan kunnalla on ensisijaisesti vastuu

hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisestä siltä osin, kun tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisessä.

Espoon kaupungin kulttuuriavustuksilla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä taiteen keinoin. Liikuntatoimen avustuksilla tuetaan järjestöjä, jotka toteuttavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä liikunnan kautta. Nuorten kesätyöllistymistä, nuorten omia projekteja ja ideoita sekä nuorisotyötä tekeviä toimijoita tuetaan ensisijaisesti Espoon kaupungin nuorisoavustuksilla.

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustukset on ensisijaisesti tarkoitettu niille rekisteröidyille yleishyödyllisille yhdistyksille, jotka täyttävät hyvinvointiavustuksen yleiset periaatteet eivätkä ole muiden avustusmuotojen saajia samaan toimintaan.

Avustusperiaatteiden päivittäminen

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusten periaatteita esitetään päivitettäväksi vuodelle 2027. Päivityksen tavoitteena on selkeyttää avustusten myöntämisen perusteita, täsmentää avustusten painopisteitä sekä parantaa avustusten kohdentumista Espoon strategian ja hyvinvointisuunnitelmien tavoitteita tukevaan toimintaan.

Periaatteiden valmistelussa on huomioitu Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan 24.9.2026 käymä evästyskeskustelu sekä lausuntokierroksella saadut näkemykset. Lausunnot saatiin Espoon vammaisneuvostolta, Länsi-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunnalta, Espoon vanhusneuvostolta ja Espoon nuorisovaltuustolta. Lausunnonantajat suhtautuivat pääosin myönteisesti ehdotettuihin avustusperiaatteisiin ja kannattivat erityisesti avustusten kohdentamista hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti, vähimmäiskriteerien täsmentämistä sekä pisteytyksen läpinäkyvyyden lisäämistä. Lausunnoissa korostettiin lisäksi esteettömyyden, saavutettavuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden huomioimista sekä pienten ja erityisryhmiä palvelevien järjestöjen toimintaedellytysten turvaamista. Lisäksi lausunnoissa esitettiin yksittäisiä kehittämisehdotuksia liittyen avustusten painopisteisiin, arviointikriteereihin, avustuskelpoisiin kustannuksiin sekä kaupungin ja hyvinvointialueen avustusvastuiden rajapintaan.

Lausuntojen ja lautakunnan evästyskeskustelun perusteella avustettavan toiminnan näkyvyyttä koskevan Lähellä.fi/PTV-kriteerin painoarvoa on tarkistettu. Alkuperäisen esityksen mukaisen kahden pisteen sijaan sitoutumisesta ilmoittamaan toiminnasta Lähellä.fi-palvelussa tai Palvelutietovarannossa myönnetään yksi piste.

Periaatteisiin on lisätty aiempaa tarkempi kuvaus avustusten tavoitteista ja painopisteistä. Samalla periaatteissa korostetaan hyvinvointi-, terveys- ja osallisuuserojen kaventamista, yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä, saavutettavuutta ja esteettömyyttä. Hakumenettelyä ja avustuksen käyttöä koskevia määräyksiä on täsmennetty. Vähimmäiskriteereihin lisätään vaatimus avoimen, turvallisen ja kunnioittavan toimintaympäristön edistämisestä, ja avustuksen käytön raportointia koskevia määräyksiä täsmennetään.

Hakemusten arviointia ja pisteytystä esitetään uudistettavaksi siten, että pisteytys tukee nykyistä paremmin laadukkaiden ja tavoitteellisten hakemusten tunnistamista. Pisteytyksen tarkoitusta on kuvattu aiempaa tarkemmin, ja enimmäispistemäärä nousee 11 pisteestä 14 pisteeseen kahden uuden arviointikriteerin myötä. Lisäksi avustuksen saamisen edellytykseksi asetetaan vähintään puolet arviointikriteerien enimmäispistemäärästä. Muutoksen tavoitteena on varmistaa, että avustusta kohdennetaan toimintaan, joka täyttää perustason vaatimukset toiminnan tavoitteellisuuden, laadun ja avustuksen käyttötarkoituksen osalta.

Nykyisten viiden arviointikriteerin lisäksi pisteytykseen lisätään kaksi uutta kriteeriä: toiminnan sisällön kuvaaminen (0-2 pistettä) sekä sitoutuminen ilmoittamaan avustettavasta toiminnasta Lähellä.fi-palvelussa tai Palvelutietovarannossa (0-1 pistettä). Toiminnan sisällön kuvaamista koskevan kriteerin tavoitteena on varmistaa, että arvioitavan toiminnan sisältö, kohdentuminen ja toteutustapa ovat riittävän selkeästi kuvattuja avustuspäätöksen valmistelun tueksi. Lähellä.fi/PTV-kriteerin tavoitteena on parantaa toiminnan löydettävyyttä, lisätä palveluiden näkyvyyttä espoolaisille sekä tukea kaupungin tiedolla johtamista. Pisteytys säilyy jatkossakin avustuspäätösten valmistelua ohjaavana työkaluna, jonka lisäksi huomioidaan määrärahojen alueellinen ja kohderyhmäkohtainen kohdentuminen sekä avustusten strateginen vaikuttavuus.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusten periaatteet vuodelle 2027 LK

Oheismateriaali

- Länsi-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunnan lausunto Espoon hyteo-avustusten periaatteista vuodelle 2027
- Vanhusneuvoston lausunto järjestöavustuskriteereistä vuodelle 2027
- Espoon vammaisneuvoston Lausunto Järjestöavustukset 2027
- Nuorisovaltuuston lausunto hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta edistävien järjestöavustuksien periaatteista 2027

Tiedoksi